

Број: 01-1431/20

Датум: 15. септембра 2020. године

Београд

ЗАПИСНИК

са 383. ванредне седнице Савета Регулаторног тела за електронске медије (у даљем тексту: Савет РЕМ), одржане 24. јула 2020. године, са почетком у 11 часова

У раду седнице учествовали су електронским односно телефонским путем сходно члану 37. став 2) Пословника о раду Савета РЕМ, следећи чланови Савета:

1. Горан Петровић, заменик председника Савета;
2. Оливера Зекић, члан Савета
3. Александра Јанковић, члан Савета
4. Јудита Поповић, члан Савета
5. Радоје Кујовић, члан Савета
6. Александар Витковић, члан Савета
7. Зоран Симјановић, члан Савета
8. Вишња Аранђеловић, члан Савета
9. Слободан Цвејић, члан Савета

Седници је присуствовао Милан Тодоровић, генерални секретар Регулатора.

Седницом је председавао заменик председника Савета, Горан Петровић, који је констатовао да Савет има кворум за рад и пуноправно одлучивање.

За седницу је предложен следећи дневни ред:

1. **Усвајање дневног реда;**
2. **Разматрање обавештења Савјета Агенције за електронске медије Црна Гора о кршењу члана 7. став 1. Конвенције о прекограничној телевизији и члана 6. Директиве о аудиовизуелним медијским услугама у програму ПМУ Нарру ТВ д.о.о., Београд - Nacionalna Нарру ТВ и доношење одлуке;**
3. **Разматрање извештаја Службе за надзор и анализу у вези програмског садржаја емитованог на програму ПМУ Pink International Company д.о.о., Београд – ТВ Пинк у емисији „Хит твит“ и доношење одлуке;**
4. **Разматрање извештаја Службе за надзор и анализу програма емитера о броју политичких огласних порука током предизборне кампање за републичке, покрајинске и локалне изборе у 2020. године и доношење одлуке;**
5. **Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ Радио телевизија Четири С д.о.о., Бојник – ТВ 4С, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима;**

6. Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ РТВ Голија д.о.о., Ивањица – ТВ Голија, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима;
7. Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ Santos-commerce д.о.о., Зрењанин – TV Santos, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима;
8. Разматрање и доношење одлуке по пријави ПМУ Gms International д.о.о. Београд – Туризам + ТВ, за промену власничке структуре;
9. Информација са семинара „Копачички дани јавних набавки“;

•

1. Усвајање дневног реда;

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Усваја се предложени дневни ред 383. ванредне седнице.

•

2. Разматрање обавештења Савјета Агенције за електронске медије Црна Гора о кршењу члана 7. став 1. Конвенције о прекограничној телевизији и члана 6. Директиве о аудиовизуелним медијским услугама у програму ПМУ Нарру ТВ д.о.о., Београд - Nacionalna Нарру ТВ и доношење одлуке;

Извештај Службе за надзор и анализу програма емитера:

Након пријема писмена упућеног од стране Савјета Агенције за електронске медије Црне Горе, стручне службе Регулатора су ПМУ Nacionalna Нарру ТВ доставиле предметно обавештење ради изјашњења. Како ПМУ није доставио изјашњење, Служба за надзор и анализу је сачинила извештај како следи:

Савјет Агенције за електронске медије Црне Горе обратио се писмом Горану Петровићу, заменику председника Савета РЕМ, наводећи да је емитер Хеџи В, који се налази у медијској понуди у Црној Гори у оквиру различитих платформи за дистрибуцију телевизијског програма, прекршио члан 6 Директиве о аудиовизуелним медијским услугама и и члана 7 Конвенције о прекограничној телевизији. Имајући у виду да је реч о пружаоцу медијске услуге чији програм је под надлежношћу РЕМ, регулаторни орган Црне Горе позива и да се преиспита усаглашеност са Законом о електронским медијима Републике Србије, а нарочито члана 51 ЗЕМ, те да се „преузму неопходне радње ради утврђивања одговорности..., као и мере за њихово отклањање“.

Члан 6 Директиве о аудиовизуелним медијским услугама

Државе чланице на одговарајуће начине осигуравају да аудиовизуелне медијске услуге које пружају пружаоци медијске услуге у њиховој надлежности не садрже било какво подстицање мржње на основу расе, пола, вере или националности.

Члан 7 Конвенције о прекограничној телевизији

1. Сви програмски прилози, у погледу њиховог приказивања и садржаја, поштоваће достојанство људског бића и основна права других. Посебно, они не смеју:

а) бити непристојни, а нарочито не смеју садржавати порнографију;

б) неприкладно истицати насиље или подстицати расну нетрпељивост.

2. Сви програмски прилози који би могли негативно да утичу на физички, ментални или морални развој деце и младих, неће бити на програму у оно време када би, због времена преноса и пријема, постојала вероватноћа да их деца гледају.

3. Радиодифузна организација ће обезбедити да вести објективно представљају чињенице и догађаје и да подстичу слободно формирање мишљења.

У писму Савјета Црне Горе наведено је да „емитер очигледно и озбиљно крши програмске стандарде, тиме што кроз различите садржаје недвосмислено и у више случајева промовише и подстиче мржњу, нетрпељивост и дискриминацију према припадницима црногорске националности“. „Учесталим емитовањем, посебно наглашеним од краја децембра 2019), у оквиру различитих форми и жанрова, користи се погрдно, узнемирујуће и изражаваће који подстиче интензивне негативне емоције, исказивање непријатељства или жељу за дискриминацијом, као и омаловажавање и обезвређивање припадника црногорске националисте, негирањем њиховог националног идентитета и посебности.

Указано на је два програмска садржаја, први у емисији „После ручка“ дана 18.05.2020. године, и други од 21.06.2020. године у емисији „Добро јутро, Србија“ 21.6.2020. године, на наведени су и други неназначени садржаји који се свакодневно и континуирано објављују на Хепи ТВ. „Отворени и поновљени ставови водитеља, посебно у емисијама „После ручка“, указују на намјеру да садржај буде 'хушкачки', посебно када је ријеч о збивањима у Црној Гори“, наведено је у писму АЕМ.

Поред одредаба из Конвенције о прекограничној телевизији и Директиве о аудиовизуелним услугама, назначен је и члан 51 Закона о електронским медијима Србије, који се односи на дискриминацију и говор мржње. Наведен је и већи број примедби које се односе на друге програмске садржаје у којима се свакодневно и континуирано крше новинарски стандарди и то: начело објективности, начело непристрасности, начело тачности и правило друге стране.

Уз писмо су достављени и целовити транскрипти предметних емисија.

У случају емисије „После ручка“ од 18.05.2020. године (од 15:30 17:30) гости су били Љубан Каран, Љубомир Петровић, Драгослав Бокан и Милош Стојковић. Тема емисије се бави верским и политичким протестима и политиком распиривања мржње против Срба и Србије у Црној Гори. На почетку емисије је објављен спот групе „Београдски синдикат“ који је снимљен као подршка грађанима Црне Горе који протестују против власти и о споту је било речи током емисије.

Генерални тон емисије, у који се уклопила и водитељка емисије, уперен је против власти у Црној Гори и његове политике гушења националног и верског осећања грађана српске националности.

У другом случају реч је о емисији „Добро јитро, Србијо“ од 21.06.2020. године (08:05- 09:00), саговорници у емисији су били Дарко Обрадовић, Милош Стојковић, Владимир Дајковић, Марко Царевић, Жељко Ињац, неки укључени путем видео-конференције. Тема емисије посвећена конфликту у Будви узрокованим незадовољством грађана због полицијске интервенције приликом преузимања локалне власти у Будви.

Реч је о емисијама информативног програма из категорије програма актуелности. Преовлађујући тон емисија, који су подржавале и водитељке, био је усмерен против службене политике у Црној Гори у односу на Србе и припаднике Српске православне цркве, ипак, у емисијама је био заступљен барем по један саговорник који је заступао другачије ставове.

Стручна служба није успела да издвоји делове емисије за које би могла да закључи да су дискриминишући, као ни начин на који су гледаоци у Црној Гори предметним садржајем дискриминисани, а такви садржаји у пријави нису посебно назначени.

Тачан је навод да је од стране учесника у емисија на одређен начин негиран идентитет и национална посебност припадника црногорске националности („Црна Гора је вештачка нација“). Стручна служба није могла да установи позив на насиље нити стварну штету која за припаднике црногорске нације проистиче из оваких ставова, штавише, лице које је у емисији изнело наведену тврдњу, за припаднике „вештачке црногорске нације“ је навело да они „на то имају право“. Исказом једног, па и већег броја учесника телевизијске емисије није узрокована дискриминација припадника црногорске нације, и поред уважавања околности да негирање те посебности може узроковати узнемирење грађана Црне Горе који сматрају да се овакав исказ на њих односи.

У оваквом закључку, стручна служба се водила примером пресуде Европског суда за људска права где је, у случају „Бодрожић против Србије“ из 2009. године, у коментару пресуде наведено да члан 10 (Слобода изражавања) Европске конвенције о људским правима штити „слободу изражавања не само 'информација' или 'идеја' које се сматрају неувредљивим, него и оних које вређају, шокирају или узнемиравају“, све то под условом да садржај иступа „није имао за циљ да подстакне насиље“.

Члан 10 Европске конвенције о људским правима (Слобода изражавања)

1. Свако има право на слободу изражавања. Ово право укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе. Овај члан не спречава државе да захтевају дозволе за рад телевизијских, радио и биоскопских предузећа.

2. Пошто коришћење ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбедности, територијалног интегритета или јавне безбедности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања обавештења добијених у поверењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судства.

У погледу изнетих примедби на објективност, тачност, непристрасност и поштовање правила друге стране, у којима се „свакодневно и континуирано крше новинарски стандарди“ стручна служба није у могућности да одговори на примедбе јер никакви посебни програми у којима се ове повреде дешавају нису наведени, те се о „предметним програмима“ у смислу свакодневног и континуираног објављивања и не може говорити.

Предлог одлуке: Упутити допис Савјету Агенције за електронске медије Црна Гора у складу са извештајем Службе за надзор и анализу.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Упутити допис Савјету Агенције за електронске медије Црна Гора у складу са извештајем Службе за надзор и анализу.

•

3. Разматрање извештаја Службе за надзор и анализу у вези програмског садржаја емитованог на програму пружаоца медијске услуге Pink International Company д.о.о., Београд – ТВ Пинк у емисији „Хит твит“ и доношење одлуке;

Извештај Службе за надзор и анализу програма емитера:

Поступање по службеној дужности против: Предузећа за информисање и маркетинг Pink international company д.о.о. Београд - ТВ Пинк

Кратак садржај: Служба за надзор и анализу програма РЕМ-а у надзору над програмом пружаоца медијске услуге *Pink international company д.о.о. Београд - ТВ Пинк* уочава садржај (емисија *Хит твит*) у којем је, упркос замагљеној слици, могуће утврдити идентитет малолетног лица, чиме се нарушава његово право и интерес.

Служба за надзор и анализу програма РЕМ-а у надзору над програмом пружаоца медијске услуге *ТВ Пинк*, уочила је садржај на основу којег је могуће утврдити идентитет малолетног лица, актера снимка. Наиме, у емисији „*Хит твит*“, приказаној 12.07.2020. године, од 21:05, у термину од 21:40:30 (9:40:30) до 21:41:01 (9:41:01), приказан је снимак саслушања лица, најављен на следећи начин:

Међу хулиганима који су демолирали безбедносне камере и разбијали прозоре на Скупштини и покушавали да развале врата било је и малолетника, успели смо да дођемо до једног снимка који објашњава како је то изгледало.

Затим је емитован снимак у којем малолетник, у сивој мајици и са око струка везаним црвеним дуксом, чији је лик замагљен, одговара на питања непознатих лица и изјављује следеће:

Па гађали смо пандуре камењима.

Затим се чују два питања истовремено постављена од стране различитих лица:
Н.Н. лица: *Шта си још радио?* и *Шта си носио на себи?*

Малолетник: *На себи носио сам овај дукс и маску.*

Н.Н. лице: *Где ти је маска?*

Малолетник: *Маска, немам појма, испала ми.*

Н.Н. лице: *Шта си разбио све јуче?*

Малолетник: *Прозор.*

Н.Н. лице: *Који?*

Малолетник: *Овај овде сад (показује иза себе).*

Н.Н. лице: *Ко је разбио камере?*

Малолетник: *Камере разбио онај неки дечко, с оним је разбио (показује руком).*

Н.Н. лице: *Како се зовеш?*

Малолетник: *Стефан.*

Н.Н. лице: *Презиме?*

Презиме се не чује јер је потпуно прикривено употребом високофреквентног тона.

Н.Н. лице: *Колко имаш година?*

Малолетник: *Четрнаест.*

Н.Н. лице: *Одакле си?*

Малолетник: *С Миљаковца.*

Н.Н. лице: *Добро, држи ово...*

Глас малолетника није био модификован.

Након снимка малолетника уследио је коментар госта, председника Србије, а за то време, на екрану иза саговорника, емитован је снимак разбијања надзорне камере, где се поред особе која разбија уочава и особа обучена у црвени дукс.

Закључак: У приказаном програмском садржају (емисија *Хит твит*, од 12.07.2020. године; од 21:40:30 (9:40:30) до 21:41:01 (9:41:01), *ТВ Пинк*), емитован је снимак саслушања малолетног лица, четрнаест година старог Стефана, са Миљаковца. За снимак се може претпоставити да је начињен од стране полицијских службеника, али то није речено у емисији, нити је стајала идентификациона ознака на екрану. За време трајања снимка лик малолетника је био замагљен, док глас није био модификован. У овој ситуацији је било неопходно заштити идентитет малолетника сходно Правилнику о заштити права малолетника у области пружања медијских услуга, односно поглављу о Заштити малолетника на ког се односи информација.

Међутим, у овом случају, нису предузете све неопходне мере како би се заштитио идентитет, односно обезбедила анонимност малолетника; није модулиран тон и саопштени су подаци који указују на идентитет (четрнаестогодишњи Стефан са Миљаковца).

На основу ученог ПМУ *Pink international company* д.о.о. Београд - ТВ Пинк није испоштовало следеће медијске прописе:

Закон о електронским медијима, члан 50. став 1 - Медијска услуга се пружа на начин којим се поштују људска права а нарочито достојанство личности;

Правилник о заштити права малолетника у области пружања медијских услуга, члан 27 - Пружалац медијске услуге је дужан да заштити идентитет малолетника, ако постоје индиције да је он учинилац, сведок или жртва насиља, кривичног дела или другог недозвољеног понашања или ако је покушао самоубиство.

Ако постоји оправдан интерес јавности да се објави аудио, односно аудио-визуелни запис извршења насиља, кривичног дела или другог недозвољеног понашања у коме је учествовао малолетник, пружалац медијске услуге може објавити такав запис уз поштовање обавезе из става 1. овог члана (нпр. замагљена или маскирана сликом и модулирани тон).

У случају из ст 1. и 2. овог члана пружалац медијске услуге је дужан да се уздржи од објављивања података којима се непосредно открива идентитет малолетника (нпр. његово име, имена његових родитеља или блиских сродника, адреса становања и сл.) и података који би могли посредно да укажу на његов идентитет, било самостално или пак заједно са подацима који су већ доступни јавности (нпр. школа коју похађа, радно место, лични опис малолетника, његова фотографија или видео запис и сл.).

Пружалац медијске услуге је дужан да заштити идентитет малолетника и када то није учинио орган јавне власти или друго лице, укључујући и другог издавача медија, чије саопштење или изјаву објављује или преноси у вези са случајевима из ст. 1. и 2. овог члана.

Предлог одлуке је да Савет донесе одлуку о покретању поступак изрицања мера према ПМУ Предузеће за информисање и маркетинг Pink international company д.о.о. Београд - ТВ Пинк и да се позове представник ПМУ на наредну седницу Савета РЕМ-а ради изјашњења.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Покреће се поступак изрицања мера предвиђених Законом о електронским медијима према ПМУ Pink International Company д.о.о., Београд – ТВ Пинк због кршења одредби члана члан 50. став 1) Закона о електронским медијима и члана 27. Правилника о заштити права малолетника у области пружања медијских услуга.

Представника ПМУ позвати на следећу седницу Савета ради изношења усмене одбране о чињеницама које су биле повод за спровођење поступка.

•

4. Разматрање извештаја Службе за надзор и анализу програма емитера о броју политичких огласних порука током предизборне кампање за републичке, покрајинске и локалне изборе у 2020. године и доношење одлуке;

Агенција за борбу против корупције у складу са Законом о Агенцији за борби против корупције а у смислу Закона о финансирању политичких активности је надлежан орган за спровођење контроле извештаја о трошковима изборних кампања политичких субјеката. Имајући у виду наведено, Служба за надзор и анализу емитера је сачинила извештај о броју политичких огласних порука током предизборне кампање за републичке, покрајинске и локалне изборе у 2020. години које су политички субјекти имали током изборне кампање.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

ОДЛУКУ

Усваја се извештај Службе за надзор и анализу емитера о броју политичких огласних порука током предизборне кампање за републичке, покрајинске и локалне изборе у 2020. години које су политички субјекти имали током изборне кампање.

Извештај доставити Агенцији за борбу против корупције.

-
- 5. Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ Радио телевизија Четири С д.о.о., Бојник – ТВ 4С, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима.**

Извештај Финансијске службе:

На основу стања дуга на дан 10.06.2020.године послато је Обавештење о неизмиренем дугу у износу од 18.540,39 динара.

Покренут поступак одузимања дозволе 26.06.2020. године на износ дуга од 18.540,39 динара. Месечни износ накнаде 5.553,93 динара.

Уплатама од 16.661,79 динара, дана 26.06.2020. године и 2.000,00 динара дана 03.07.2020.године, дуг по поступку је измирен у целости.

Финансијска служба предлаже обуставу поступка.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

ОДЛУКУ

Обуставља се поступак.

-
- 6. Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ РТВ Голија д.о.о., Ивањица – ТВ Голија, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима.**

Извештај Финансијске службе:

На основу стања дуга на дан 10.06.2020. године послато је Обавештење о неизмиренем дугу у износу од 95.922,48 динара.

Покренут поступак одузимања дозволе 26.06.2020.године на износ дуга од 95.922,48 динара.

Месечни износ накнаде 15.987,08 динара.

Уплатом од 95.922,48 динара, дана 07.07.2020. године, дуг је измирен у целости. Финансијска служба предлаже обуставу поступка.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Обуставља се поступак.

-
- 7. **Доношење одлуке у поступку одузимања дозволе ПМУ Santos-commerce d.o.o., Зрењанин – TV Santos, пре истека времена на које је издата сходно члану 89 став 1. тачка 8) Закона о електронским медијима.**

Извештај Финансијске службе:

На основу стања дуга на дан 19.08.2019. године послато је Обавештење о неизмирену дугу у износу од 1.077.641,32 динара.

Покренут поступак одузимања дозволе 16.09.2019. године на износ дуга од 1.077.641,32 динара. Месечни износ накнаде 123.431,16 динара.

Следећим уплатама дуг је измирен у целости:

1. дана 04.09.2019. године износ од 20.000,00 динара;
2. дана 18.05.2020. године износ од 10.000,00 динара;
3. дана 19.05.2020. године износ од 40.000,00 динара;
4. дана 20.05.2020. године износ од 30.000,00 динара;
5. дана 21.05.2020. године износ од 10.000,00 динара;
6. дана 27.05.2020. године износ од 85.000,00 динара;
7. дана 28.05.2020. године износ од 20.000,00 динара;
8. дана 29.05.2020. године износ од 20.000,00 динара;
9. дана 02.06.2020. године износ од 125.000,00 динара;
10. дана 12.06.2020. године износ од 55.000,00 динара;
11. дана 15.06.2020. године износ од 30.000,00 динара;
12. дана 16.06.2020. године износ од 20.000,00 динара;
13. дана 18.06.2020. године износ од 35.000,00 динара;
14. дана 23.06.2020. године износ од 500.000,00 динара;
15. дана 01.07.2020. године износ од 50.000,00 динара;
16. дана 02.07.2020. године износ од 20.000,00 динара;
17. дана 06.07.2020. године износ од 20.000,00 динара;

Финансијска служба предлаже обуставу поступка.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Обуставља се поступак.

-
- 8. **Разматрање и доношење одлуке по пријави ПМУ GMS International d.o.o., Београд – Туризам + ТВ, за промену власничке структуре**

Дана 16. јула 2020. године Регулаторном телу за електронске медије (у даљем тексту: Регулатор) пружалац медијске услуге Предузеће за маркетинг, издавачку

делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ, поднео је пријаву промене власничке структуре која би била извршена тако што би један од досадашњи оснивача тог друштва Марко Милутиновић са 100% удела у основном капиталу свој целокупан удео пренео правно лице Fajterco д.о.о. Београд-Палилула, ул. Грге Адријановића бр. I/6, и то на основу Уговора о Продаји удела и иступању из друштва са ограниченом одговорношћу.

Имајући у виду да у промени власничке структуре учествује правни субјект који је ималац дозволе Туризам + ТВ је доставио следеће исправе: податак о дозволи коју поседује будући оснивач (дозвола број K461 од 21. маја 2020. године), изјаву законског заступника подносиоца пријаве, Марка Милутиновића, да након промене власничке структуре неће доћи до нарушавања медијског плурализма, нацрт Уговора о продаји удела и иступању из друштва са ограниченом одговорношћу закључен између Предузеће за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд и правног лица Fajterco д.о.о. Београд-Палилула.

Увидом у Регистар медијских услуга Регулатора утврђено је да је Предузеће за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ ималац дозволе број K389-3 од 24. октобра 2019. године за пружање медијске услуге путем електронске комуникационе мреже.

Након извршене промене власничке структуре, оснивач Предузећа за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ било би правно лице Fajterco д.о.о. Београд-Палилула, ул. Грге Адријановића бр. I/6 са 100% удела у капиталу наведеног друштва.

Имајући у виду достављене исправе, утврђено је да услед планиране промене власничке структуре неће настати стање којим се нарушава медијски плурализам, те је предлог Правне службе: да Савет Регулатора донесе решење којим се утврђује да планираном променом власничке структуре Предузеће за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ, која би била извршена тако што би његов досадашњи оснивач Марко Милутиновић свој целокупан удео у висини од 100% пренео на правно лице Fajterco д.о.о. Београд-Палилула, ул. Грге Адријановића бр. I/6, неће настати стање којим се нарушава медијски плурализам; да се да налог Стручној служби Регулатора да након извршене промене код Агенције за привредне регистре изврши промену података у дозволи ПМУ Предузеће за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ, а који се односе на власничку структуру.

Након разматрања наведеног чланови Савета су једногласно донели

О Д Л У К У

Доноси се решење којим се утврђује да планираном променом власничке структуре GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ, која би била извршена тако што би његов досадашњи оснивач Марко Милутиновић свој целокупан удео у висини од 100% пренео на правно лице Fajterco д.о.о. Београд-Палилула, ул. Грге Адријановића бр. I/6, неће настати стање којим се нарушава медијски плурализам.

Даје се налог Стручној служби да након извршене промене код Агенције за привредне регистре изврши промену података у дозволи ПМУ Предузеће за маркетинг, издавачку делатност и РТВ продукцију GMS International д.о.о. Београд, ул. Тимочка бр. 8 – Туризам + ТВ, а који се односе на власничку структуру.

9. Информација са семинара „Копеоички дани јавних набавки“

У периоду од 22. – 25.06.2020. године на Копеоику одржавао се семинар о примени новог Закона о јавним набавкама.

Семинару су присуствовале:

- Мелина Раца, начелница Финансијске службе;
- Гордана Ђоковић Милчић, службеник за јавне набавке;
- Марика Трифић, администратор сајта и
- Душица Недељковић, начелница Правне службе и службеник за јавне набавке.

Наведени закон је донет 23. децембра 2019. године, а примењује од 01.07.2020 године с тим да је у члану 247. предвиђено је које одредбе имају другачије дејство. Влада РС донела је објавила је списак наручилаца на републичком нивоу на коме се налази и Регулаторно тело за електронске медије. Обавеза Регулаторног тела за електронске медије (у даљем тексту: Регулатор) је да усклади Правилник о јавним набавкама са новим законом пре него што спроведе било коју набавку по новом закону.

Новим законом предвиђено је да наручилац (Регулатор) има Администратора наручиоца (директор, извршни директор) и то лице једино има увид у све што Регулатор објављује на Порталу јавних набавки (у даљем тексту: Портал) и за његов налог не постоје никаква ограничења. Службеник наручиоца је службеник за јавне набавке и он може на Порталу да прати само јавну набавку коју спроводи и за коју је овлашћен. Администратор корисника и организације је техничко лице које отвара налог за рад на Порталу. Службеник наручиоца и Администратор корисника и организације су овлашћени од остане Администратора наручиоца

Главна и најбитнија новина је да се од 01.07.2020. године све јавне набавке раде електронски као и да се комплетна процедура око јавне набавке (припрема, комуникација са понуђачима, отварање понуда и др.) спроводи преко Портала који је направила Канцеларија за јавне набавке. Једино у случају да се одлука о додели уговора врши путем жреба онда се поступак спроводи у просторијама наручиоца.

Наручиоци се деле на: јавне и секторске наручиоце.

Нема више института грађанског надзорника.

Конкурс за дизајн није посебна врста поступка, али постоји процедура по којој се исти спроводи.

Подигнути су прагови (лимити) за набавке.

Мониторинг јавних набавки је у надлежности Канцеларије за јавне набавке и он може бити редован, ванредан, контролни или допунски, а казнена политика је у надлежности суда за прекршаје.

Истоврсност не постоји више као термин, али треба га се и даље придржавати (члан 29).

Битно: за набавке на које се закон не примењује јер су изузеци (члан 11.) и набавке на које се закон не примењује не постоји обавеза кварталног извештавања, али постоји годишња обавеза извештавања на Порталу и то до краја јануара текуће године за претходну.

Закон се не примењује на набавке за добра и услуге за све наручиоце < 1.000.000,00 динара (999.999 динара) и радове < 3.000.000,00 динара (2.999.999)

Уколико су јавне набавке покренуте до 30.06.2020. године, односно ако је одлука о покретању јавне набавке донета до тог датума онда се та набавка спроводи по старом закону. У случају да је јавна набавка покренута по старом Закону о јавним набавкама, али се иста обустави или поступак поништи, нова набавка се спроводи по новом закону.

Рад на Порталу кроз поступке јавних набавки

Преговарачки поступак без објављивања јавног позива

- 13 основа за спровођење овог поступка;
- Одлука о спровођењу поступка и даље се израђује;
- Објављује се обавештење о спровођењу преговарачког поступка на Порталу и оно садржи образложење основаности примене тог поступка;
- У конкретном случају, поступак је покренут кад смо позвали понуђаче преко Портала;
- Конкурсна документација се не види, а ако заинтересовани понуђач означи звездicom тај поступак и назначи да хоће да поднесе понуду;

У случају спровођења поступка из члана 61. став 1. тачка 1) и 2) закона, наручилац је дужан да истовремено са објављивањем обавештења Канцеларији за јавне набавке достави образложење и сву документацију у вези са разлозима који оправдавају спровођење те врсте поступка (нпр. куповина катодне цеви марке Сименс). Канцеларија строго тумачи основе за овај поступак. Мишљење Канцеларије за јавне набавке није јавно и њега види га само наручилац.

Поступак: позив и конкурсну документацију наручилац прослеђује преко Портала привредном субјекту (Портал пита ком привредном субјекту хоћете да проследите) са којим се жели преговарати. Привредни субјект мора бити регистрован.

Позив за преговарање – наручилац је добио понуду и врши преглед и оцену – након тога Портал пита да ли је ово последња фаза пре одлуке о додели уговора. Уколико наручилац жели може да настави преговарање по старом начину (канцеларијски тј. не мора преко Портала и то је препорука), а да на Порталу само учита записнике са преговарања.

Састављање конкурсне документације врши се попуњавањем података преко Портала (креирање конкурсне документације) и јавни позив. Након тога Портал поставља питање да ли хоћемо да објавимо конкурсну документацију и тек уколико се кликне на да, понуђачи виде документацију. Имајући у виду да се конкурсна документација састоји од више документа, Портал само неке од њих предлаже. Међутим, **образац понуде се никад не учитава јер он је увек означен и систем га сам креира. Такође, рок важења понуде не мора да се наводи и начин и рок плаћања јер ће то увек бити саставни део обрасца.** Портал „води“ корак по корак и

тако се формира позив и конкурсна документација, а наручилац не ради позив и конкурсну документацију посебно у папирној форми.

Измена документације се врши у форми исправке и исправка је сада врста огласа. Она није одмах видљива већ протекне један дан од слања до дана објављивања на Порталу. нпр. 1.7. рок тече од 3.7. јер један дан је између док се објави.

Битна измена критеријума и техничка спецификација сматрају се по новом закону као битне измене и тада је наручилац дужан да продужи рок за доставу понуда. Захтев за заштиту права има суспензивно дејство.

Заједничка понуда

Понуђач се означава црвено. У горњем десном углу Портала налази се икона руке и кликом на њу формира се група. Понуђач мора бити регистрован, а само овлашћено лице може да формира групу. Остали понуђачи из групе добијају обавештење и онда понуђач из групе који је означен кликом на икону група (рука) чиме је аутоматски дата сагласност.

Заједничку понуду за све подноси овлашћено лице групе. Члан групе понуђача нема права увида у документацију коју припрема одговорно (овлашћено) лице понуђача. Код заједничке понуде је проблем што остали заједнички понуђачи не виде шта попуњава одговорно лице, а то је битно.

Споразум понуђача није услов према новом закону. Понуђачи могу направити свој споразум, али се исти не мора достављати нити правити. Портал не спречава понуђача да закачи споразум као додатни документ у понуди (+ додај друга документа).

Ово правило не важи када се јавна набавка спроводи са подизвођачем или када се понуђач ослања на капацитете другог привредног субјекта јер је тада изјава члана групе неопходна. Тада се из саме изјаве сваког члана види шта ко испуњава тј. његови капацитети за испуњење конкурсне документације (изјаве се уписују у Портал).

Формирање конкурсне документације по партијама – након одређења да је у питању јавна набавка по партијама, Портал ће тражити да се за сваку партију наведе све појединачно и то уласком у сваку партију и попуњавањем свих података посебно чак и ако су услови исти (понавља се попуњавање за сваку партију).

Отварање понуда и Записник о отварању понуда

10 минута пре истека рока за подношење понуда на Порталу наручиоца излази сат и време до краја рока за подношење понуда. Након истека рока, Портал аутоматски генерише податке и сам прави записник који аутоматски шаље наручиоцу и понуђачима све у року од једног минута.

Предлог је да минимум један члан комисије наручиоца буде присустан приликом електронског отварања понуда и члан комисије мора бити регистрован на Порталу.

Проблем је код менице или модела који се и даље достављају непосредно наручиоцу и то из разлога што је Народна банка Србије обавестила Канцеларију за јавне набавке да све банке имају електронски печат и банкарска гаранција може да се достави путем Портала, али меница не може тако да меница и модел/узорак морају непосредно да се предају. Ако није достављен модел или узорак или има примедбу наручилац то констатује и прави службену белешку, а све то се наводи и у извештају о стручној оцени понуда.

Потпис на електронској понуди – није предвиђена употреба електронског потписа за понуде већ се штиклирају поља и тиме се сматра да је дата сагласност (нема папирног подношења понуде)

Страно правно лице - мора бити регистровано на Порталу - црвено

Е каталог

Наручилац може пре покретања поступка јавне набавке да израдити документа за јавне набавке и када му трабају само да их преузме као документ из упитника. Тај каталог се креира као excel документ с тим да је битно на самом старту означити, на Порталу, коришћење Е каталога.

Увид у документацију

Понуђач прво мора да означи документацију као фаворит, па тек онда може да наведе у коју понуду жели да изврши увид и да ли хоће увид у целокупну документацију или само у неки део. У случају да је у питању разгледање модела или узорка понуђач означава да хоће разгледање истог, а наручилац наводи време разгледања.

Усклађивање Плана јавних набавки са новим законом

Тумачење члана 239. Иако је у наведеном члану предвиђено да су даном почетка примене закона наручиоци дужни да ускладе свој план јавних набавки ту обавезу наручиоци могу да испуне најкасније до покретања прве јавне набавке по новом закону. План јавних набавки се објављује на Порталу и на Интернет страници наручиоца.

План јавних набавки и интерни акт наручиоца се објављују на Интернет страници наручиоца. Рок за објављивање документа је 10 дана од дана доношења тј. усклађивања или измене, а необјављивање представља прекршај.

- Усклађују се све оне набавке које наручилац планира да ради;
- За оне набавке које наручилац планира да покрене до 30.06.2020. године измена плана зависи од тога како наручилац мења свој план;
- члан 41. – наручилац је дужан да евидентира све јавне набавке, па и оне јавне набавке на које се закон не примењује и
- нема се обавеза достављања Плана јавне набавке ако не објављујемо процењену вредност.

Садржина плана набавке:

Сходно члан 88. Закона о јавним набавкама План набавки садржи: предмет јавне набавке, CPV ознака, процењену вредност јавне набавке (**процењена вредност не мора јавно да се објави да виде понуђачи, уноси се, али не мора јавна објава**), врста поступка, оквирно време покретања поступка.

На Порталу се објављују само оно што Портал тражи, али наручилац увек може у својим подацима да да више података (проширени план јавних набавки).

Изузети се не каче на Портал, али могу да се објаве на Интерној страници наручиоца.

Нема потписивања плана у верзији потписивања на Порталу, објављује га администратор наручиоца.

Поступци јавних набавки мале вредности су само на старом Порталу јер их више нема и зато је потребно урадити усклађивање

Набавка испод лимита/мале вредности које нисмо покренули

- Набавке до лимита не улазе у усклађени план јер нису јавне набавке;
- Ако смо имали наруџбеницу до 500.000,00 динара онда можемо до краја године да искористимо још 499.999,00 динара;
- Прилог 7 Закона чине само услуге, а не радови и тачно имају одређени CPV;
- Примена члана 30. став 1. - нпр. чишћење на годину дана уговор, а потребно је још за три месеца и све се то урачунава у процењену вредност набавке, а да ли ће се та три месеца користити или не то је опција за наручиоца или за 100 lap top је закључен уговор, неопходно је још 30 онда наручилац закључује анекс уговора, а процењена вредност јавне набавке је за 130 (100+30);
- Усклађивање на Порталу врши се ручно или се попуни еxcel образац дат на Порталу, па се онда исти учита и
- План јавних набавки се објављује дан касније, односно биће видљив сутрадан и онда уместо 10 дана за објаву имамо дан мање о чему је потребно водити посебно рачуна код рачунања рокова.

Новине у спровођењу отвореног поступка

- Праг набавке: Набавка тачно или више од 1.000.000,00 динара за добра и услуге, а за радове три или више милиона;
- Одлука о спровођењу поступка (не о покретању поступка) и именују се чланови комисије (у одлуци о спровођењу поступка се наводе);
- Одлука се учитава на Портал јавних набавки и не објављује се тј. није видљива;
- Када се сматра да је поступак јавна набавка покренута – тек када наручилац пошаље јавни позив на објављивање тј. даном слања;
- Комисију чине минимум три члана и не постоји обавезу да именована заменика, али је препорука да се именују. Службеник за јавне набавке или дипл. правник морају да буду чланови комисије;
- За набавку до три милиона или испод тог износа мора комисија већ само једно лице;
- Изјава да не постоји сукоб интереса потписује се тек након отварања понуда;
- Оглас у отвореном поступку + јавни позив. На Порталу је направљен јавни позив који се прослеђује Сл. гласнику РС и шаље им се преко Портала;
- Рокови се рачунају не од дана објављивања јавног позива и конкурсне документације већ од дана слања и онда уместо 10 имамо 9 дана - понуђачи имају дан мање за понуде;
- Сва питања у вези конкурсне документације се постављају искључиво преко Портала и наручилац штиклира рокове за постављање питања;
- Ако неко жели да оспори конкурсну документацију предуслов је да се поднесе захтев за заштиту права;
- Одговори на питања зависе од европских прагова и износе 4 или 6 дана (у пракси ово може да представља проблем понуђача јер може да чека 10 дана на одговор од стране наручиоца и онда не може да поставља нова питања). Предлог је да наручиоци одговарају на питања што пре;
- Питања се могу постављати 24 часа и може последњег дана у 23.59:59 часова, али наручилац то не види у том тренутку већ сутрадан - тада се продужава рок за понуде тј исти моменат је за постављање питања и давања одговора;

Тумачење члан 85. - рачунање рокова

Обавеза продужења рока 13 дана – 10+3

Битна измена је свака измена конкурсне документације где су критеријуми одабира техничка документације и квалитативни елементи за избор субјекта, за споредне наручилац немам обавезу измене рока

Други поступци јавних набавки

Рестриктивни поступак има две фазе:

1. фаза квалификација привредних субјеката је иста као у отвореном поступку
2. подношење понуда

Оквирни споразум

- новина је да исти сада траје до 4 године, али не би требало да буде пракса да споразум траје толико;
 - закључење уговора са једним привредним субјектима и закључење уговора са више привредних субјеката (може мини тендери) и
- нпр. оквирни споразуме са 5 набављача и првих годину дана примењује се први критеријум, онда после 12 месеци мини тендер са њима и можда наручилац добије другачији редослед понуда.

Друштвене и друге посебне услуге

- Прилог 7 - без поступка јавне набавке за износе мање од 15 милиона за јавног наручиоца и мање од 20 милиона за секторске и исто се спроводи као набавке до милион динара;
- Члан 75. Покреће се објављивањем јавног позива или претходно информативно обавештење и тада се отвара нови поступак на Порталу, а услуге се дефинишу према CPV ознаци и
- Услови за учешће понуђача - критеријум за квалитативни избор привредног субјекта;

На Порталу је то класични нови поступак или ће Портал поставити питање да ли су то посебне друштвене услуге након чега наручилац мора да се определи за неки поступак отворени, рестриктивни или преговарачки. Уколико се определи за отворени поступак Портал сам ставља ограничење да рокови буду краћи од отвореног.

Ризика битна је што код оцене понуде постоји обавеза одбијања понуде уколико има основ за искључење, али постоје изузеци

Подаци из регистра понуђача се узимају као тачни и наручилац нема основа да тражи од регистрованих понуђача податке, али ако има основа за сумњу нпр. није платио порез онда наручилац има право да тражи доказ о плаћању пореза иако је у регистру

Необавезни разлози за искључење – наручилац може да стави свих 6 разлога у конкурсну документацију, може да стави само неке, а може уопште да их не стави. Уколико их не предвиди не може из ових разлога да одбије пријаву, односно ови разлози морају да буду најављени (стављени у конкурсну документацију).

Непрофесионално поступање – тежак облик (кршење обавеза етике у здравству нпр. одузета дозвола за рад у својој делатности)

Негативна референца – може да се одбије понуда понуђача уколико је имао негативну референцу код неког другог наручиоца не само код наручиоца који спроводи набавку (наручилац који спроводи предметну јавну набавку не мора уопште да има ранијег искуства са тим понуђачем), а ни предмет набавке не мора да буде исти као у набавци где је добио негативну референцу.

И за неистините податке важи као и код негативне референце (из туђе јавне набавке могу да се користе подаци и не мора исти предмет).

За свих 6 услова може понуђач да напише у понуди да има self cleaning и уколико достави доказе о томе наручилац га не мора да искључи из поступка.

Када се дају докази све понуђачи се дају само изјаве, а само прво рангирани после доставља доказе. Само прво рангираног који испуњава услове наручилац позива да достави доказе (скенирају се папири и достављају преко Портала).

Код self cleaning је обрнута ситуација – постоји основ за искључење, па се уз изјаву доставља доказ да се понуђач променио.

Уколико прво рангирани не докаже испуњеност услова - одбија се његова понуда и онда се позива други на листи да достави понуду опет преко Портала и тако редом док неки од понуђача не докаже да испуњава услове и тек тада се доноси одлука о додели уговора.

Предлог је да се тражење дозвола као услов стави у конкурсну документацију иако се по новом захтеву не мора тражити у конкурсној документацији.

ИСО стандарди – у техничким и стручним капацитетима

Начин доказивања – једини начин доказивања испуњености критеријума у понуди је изјава понуђача.

Закон о заштити података не спречава наручиоца да тражи доказе, а понуђач може да затамни ЈМБГ или износ зараде када као прво рангирани доставља доказе.

Образац изјаве прописује Канцеларија за јавне набавке.

Портал

Понуде се подносе на Порталу.

Понуда, нова понуда, ако прекинемо и хоћемо на наставимо идемо у припрему докумената. У тај фолдер можемо да ставимо сва документа и да то буде база за рад.

Препорука је да наручилац регистуре на DEMO platformi и да проба да спроводи одређене радње и поступке или да поднесе понуду преко те платформе.

Заједничка понуда

Сваки од понуђача мора да испуни услове

Споразум о заједничкој понуди – наводи се ко шта ради у понуди, а ко шта ради у реализацији (систем пита ко ће шта да ради и у ком делу и те податке добија преко Портала и наручилац). Лидер конзорцијума може све да види све податке, остали не могу.

Ако неко друго лице треба за покриће јавне набавке (не може сам наручилац да испуни) препорука је да се у неком делу кроз реализацију уговора „провуче“ то лице јер ако 100% један понуђач ради извршење може се поставити питање зашто је онда заједничка понуда.

Подизвођач није уговорна страна, али се уноси у податке на Порталу. Подизвођач није одговоран за посао и наводи се који део посла и проценат ради подизвођач. Више нема лимита за његов удео у послу (раније је било 50%), а могућ је и неограничен број подизвођача. Наручилац не може да захтева или да ограничава понуђаче да део уговора повере подизвођачу. Постоји могућност непосредног плаћања подизвођача за део који ће он извршити, али се тај податак мора навести. Понуђач је у обавези да докаже наручиоцу да је подизвођач исплаћен и за то има рок од 60 дана. У супротном, наручилац се обраћа Канцеларији и обавештава их да није плаћен подизвођач и за то је предвиђена прекршајна одговорност.

Констатује се да су Чланови Савета упознати са информацијом.

Седница завршена у 11:45 часова.

Записник сачинио:
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Милан Тодоровић

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Горан Петровић